

[Steen Folke]

at handle på rigets vegne i mellemfolkelige anliggender. Uden folketings samtykke kan regeringen ifølge bestemmelsen dog ikke indgå nogen forpligtelse, som er af større betydning. En konkret anmodning om allierede forstærkninger må formentlig antages at være udtryk for indgåelse af en folkeretlig forpligtelse af større betydning og derfor kræve folketings samtykke efter § 19«.

Forsvarsministeren kan ikke for alvor mene, at dette er en fyldestgørende redegørelse for de juridiske problemer i forbindelse med en eventuel tilkaldelse af udenlandske tropper. I ledsageskrivelsen til svaret omtales dette da også af ministeren som et materiale angående spørgsmålet. Unægtelig et noget tyndbenet materiale. Det forekommer også ganske uforståeligt – og uundskyldeligt – at et svar af denne lødighed og dette omfang trods talrige rykkere har været fem måneder undervejs.

Der er noget muggent ved hele sagen. En ordentlig forklaring udbedes.

Formanden:

Jeg ved ikke, hvem der svarer for forsvarsministeren. Boligministeren svarer for forsvarsministeren. Så er vi altså lidt i samme situation som før. Det er jo svært at forlange, at andre skal have respekt for folketing, når regeringen ikke synes at have det.

Forsvarsministeren (Erling Olsen, fg.):

Ingen over og ingen ved siden af folketinget – heller ikke NATO-styrkerne.

Det, der er problemet, er, at vi er gået ind i NATO ikke bare for at hjælpe andre, men også for selv at kunne få hjælp udefra. Det rejser nogle juridiske problemer, og hr. Steen Folke har spurgt til lovhjemmelen. Det har hr. Steen Folke gjort før, og der er svaret på det statsretligt. Jeg kan kun gentage, at vi mener at være dækket ind af grundlovens § 19.

For så vidt angår de øvrige juridiske problemer, mener de juridiske eksperter i forsvarsministeriet og justitsministeriet, at man i alt væsentligt er dækket ind gennem folketings ratifikation i 1955 af den såkaldte NATO-statusoverenskomst, der på en række væsentlige områder klarlægger de juridiske problemer i forhold til allierede styrkers ophold i Danmark.

Steen Folke (VS):

Jeg er hårdt ramt i dag. Nu er det boligministeren, der svarer på forsvarsministerens vegne, og det svar er jeg bestemt heller ikke tilfreds med. Jeg synes, det svar, jeg fik på det spørgsmål, jeg ganske rigtigt har stillet, var meget utilfredsstillende. Det var et svar på 6–8 linjer på et spørgsmål stillet for over 5 måneder siden. Man har været 5 måneder om at nå frem til det korte svar, som ministeren nu gentog og udbyggede en lille bitte smule. Jeg vil gerne spørge ministeren: hvorfor har man været 5 måneder om at afgive sådan et svar, når alt åbenbart er i den skønneste orden? Så skulle man vel have kunnet svare lidt hurtigere.

Jeg er heller ikke sikker på, at alt er i den skønneste orden. Ministeren antydede det også, idet han sagde, at man i alt væsentligt var dækket ind. Hvad betyder dette med »i alt væsentligt«? Hvor er man så ikke dækket ind – selv efter ministerens opfattelse? Det vil jeg gerne have et svar på.

Mit spørgsmål drejer sig ikke alene om en konkret anmodning om udenlandske tropper til Danmark. Det stod der ikke i spørgsmålet, det er ministeriets fortolkning. Jeg er i høj grad interesseret i de aftaler, som regeringen både har indgået og måske agter at indgå vedrørende NATO-tropper. Man har indgået en flyaftale med USA uden om folketinget. Jeg vil gerne spørge ministeren: var den aftale ikke en aftale af større udenrigspolitisk rækkevidde? Var det ikke en aftale, der indebærer en mellemfolkelig forpligtelse af større betydning? Det er noget af det, grundlovens § 19 handler om. Den indgik man, og det, der er tale om nu, er nye forstærkningsplaner fra SACEUR, fra den øverstkommanderende i NATO, som er undervejs. Det, jeg spørger om, er det juridiske grundlag, de juridiske problemer i forbindelse med ikke mindst disse aftaler.

Forsvarsministeren (Erling Olsen, fg.):

Man skal jo svare kort og knapt her i folketings spørgetid, og svaret er ganske enkelt, at vores juridiske eksperter mener, at man også på disse områder er dækket ind af grundlovens § 19.

Steen Folke (VS):